

MODEL VERKLAART JAGERSGEDRAG

- **Hoe vroeger in het seizoen, hoe selectiever**
- **Edelherten hebben meer overlevingskans in het weekend**

Jagers knallen niet zomaar op alles wat ze voor hun loop krijgen; ze maken voortdurend keuzes. Dat komt doordat de jacht aan strikte regels is gebonden en doordat ze hun eigen voorkeuren hebben. Een groot edelhertmannetje heeft meer kans op de korrel te worden genomen dan een vrouwtjesdier met jongen.

Jagersgedrag is volgens de Wageningse econoom Andries Richter van Milieueconomie en natuurlijke hulpbronnen een nog weinig onderzocht fenomeen. Samen met Noorse collega's ontwikkelde hij een model dat dit gedrag verklaart. Het model benadert de keuze die een jager maakt als hij een dier op de korrel neemt als een zogeheten 'optimaal stopprobleem'. Richter: 'De jager vergelijkt elke keer het voordeel van nu schieten met het

Jagers schieten liever mannetjes- dan vrouwtjesherten.

voordeel van wachten tot het volgende dier.' Richter vergelijkt het met huizenjacht. 'Koop ik dit huis of wacht ik tot er misschien een nog mooier huis langskomt?' De verwachting van de jager valt volgens Richter met drie eenvoudig

meetbare variabelen te modelleren: het aantal dieren dat langskomt, de resterende tijd die een jager nog heeft in het jachtseizoen en de grootte van de groep die aan het jagen is.

Een goed begrip van jagersge-

drag is volgens Richter essentieel, omdat het grote invloed kan hebben op de ecologie van dieren. In Europa sterft zo'n 80 tot 90 procent van de edelherten bijvoorbeeld door toedoen van jagers. Edelherten worden daardoor zelden oud. Van de mannetjes overleeft maar de helft de eerste paar jaar.

Om het model te testen, gebruikten de onderzoekers een enorme dataset van 256 jachtlocaties in Noorwegen, opgebouwd in meer dan tien jaar. De gegevens beslaan een kleine 182.000 keuzemomenten van jagers, de herten die geschoten zijn én de dieren die ze hebben laten lopen. Daarbij werd ook gekeken naar de invloed van het weer, de dag van de week en de stand van de maan. Het model blijkt de werkelijke jachtresultaten treffend weer te geven.

Jagers zijn het minst selectief tegen het einde van het jachtseizoen, als ze met meerderen tegelijk jagen als er minder dieren in het gebied zijn. Ook doordeweeks en bij volle maan wordt er meer geschoten. **RK**